

MV
Feb 14
XII-3265 C.

HUNGARY

AGRICULTURE /200/
Viniculture /215 a/

STATE VINEYARDS BECOMING EXTINCT.

SOURCE LONDON: Confidential source.

DATE OF OBSERVATION: Until the beginning of December 1955.

ENGLISH SYNOPSIS: Source gave an account of the present situation of State controlled and privately owned vineyards. According to source the State vineyards are becoming extinct for lack of cultivation. Vineyards in private ownership are cultivated even at a loss. Their wine produce is excellent. Source further told us about the tax burden imposed on owners of vineyards and the supervision of excise officers. Because of the scarcity of barrels the grape-juice was poured into swimming pools in the lowlands. This spoiled the whole produce. Source further mentioned the artificial winemaking and the export business of a liqueur-factory. The artificial wine from dried peas and sugar was on sale during bad vintage years in the mine districts. Source also commented on the sanatorium in the Transdanubian vine district and of the holiday resort of ministers.

EVALUATION COMMENT: This report is in accordance with material available on the state of the vineyards in Hungary. This agricultural year's produce was much better than that of previous years. The shortage of barrels and stores is known also from the press. The poor conditions in the State-run vineyards are confirmed by a number of previous items.

+ + +

Egy-két holdas szőlőkön a tulajdonosok maguk gazdálkodhatnak. A kormányrendeleteket szigorúan be kell tartani. A leszüretelt must egy negyedrészt be kell szolgáltatni a helybeli ABOFORT-nak, 3-4 Forintért literjét. A mustot cukorfokként értékelik. A 25 cukorfok mustért literenként 4 forintot kap a termelő az ABOFORT-tól.

A beszolgáltatás után a fennmaradó bort a gazda a pincéből literenként 28-30 Forintjával eladhatja magának.

/more/

A fogyasztási adó, amit ebből le kell adni, literenként 3 Forint. Ha az egy-két holdas szőlő egész termését értékesíteni tudná a gazda, akkor se volna elég az összeg a szőlő megmunkálására és a család megélhetésére.

A gazda számítása körülbelül ez: Ha egy holdon gazdálkodik /ennél többet nemigen hagytak meg/ és 20 hektó a termés le kell adni 4 hektó bort, illetve mustot.

Marad 16 hektó, kicsinyben eladva

28 Forintért literenként	Forint 44.800
A szőlő földadója	2.000
marad tehát	42.800

A szőlőművelés költségei:

Ötszöri kapálás	Forint 5.000
Galic, raffia, szerszám pótlás	Forint 2.000
16 hektó fogyasztási adója	Forint 4.800

1955-ben, amikor 20 hektó volt a termés holdanként, a jövedelem elég volt a jövő évi művelésre és megélhetésre. 1953/54-ben azonban öt-hat hektó volt holdanként a termés, ebből le kellett adni két hektót, mert ez volt a leadási minimum. Két évig átlag 7.000-10.000 Forint ráfizetése volt a gazdának évente; ezt valahonnan elő kellett teremteni, hogy megmaradjon kezében az egy hold szőlő.

Szüret után bevallást kell adni a termésről. Azonnal le kell adni a mustot. Majd jön a finánc és ellenőrzi a bejelentés helyességét. Ez igen méltányosan történik. A véglegesen megállapított szabad eladásra engedélyezett mennyiség után havonta kell lefizetni a fogyasztási adót.

Alföldi szőlők: Óriási volt az 1955-ös termés KECSKEMÉTen és környékén. 40 hektó termett egy holdon, kitűnő minőségű mustot szüreteltek. Nem volt azonban az átvevőnek elegendő hordója, így a strandfürdő medencéjébe öntötték a beszolgáltatott mustot, amit a magánbirtoksoknak le kellett adni. Mivel az ABOFORT a szállítással késett a must esőben állt a szabadban és a kitűnő mustot csak pálinka égetésre lehetett felhasználni orosz export részére.

Az orosz export kötelezettségekbe a minőségi boron kívül a borpárlat és pálinkák is beletartoznak. Az Unicum

/more/

Likörgyár teljes kapacitással keleti exportra dolgozik; 1955 elején azonban szállított Amerikába zsidó hitközségeknek husvétii szilva pálinkát. A készítésnél kóser ellenőr volt jelen.

Állami szőlőgazdaságok: TOKAJ és VILLÁNY szőlői ki-pusztulnak. Pusztul a BADACSONYI Állami Szőlőgazdaságban is a szőlő. Az állami szőlőket azonnal meg lehet ismerni a zalai parton. Ahol kiöregedett, ott kiszántották és a még termő szőlőtőkék közé répát ültettek. Se permetezve, se kapálva nincsenek. Terem amennyi terem; ősszel kimennek szüretelni. Egy állami szőlőgazdaság TSZ csoport 100 dolgozóra 45 hivatalnok esik, aki ellenőríz és statisztikát csinál. A dolgozó azért nem kapál, mert a többiek henýélnek és különben sem gyóznák a munkát, mert arra kevesen vannak. 1955-ben az állami birtokokon alig maradt szüretelni való. - A pusztulásra ebben az évben ébredtek reá. Oltványiskolákat állítottak fel, de olyan drága az oltvány, hogy magánszőlőbirtokos nem tudja megvenni, az állami szőlőgazdaságok pedig munkaerőhiány miatt nem telepítenek. A peronoszpóra pusztít, mert a magánbirtokos hiába permetez, a szomszédos állami szőlőkben nem védekeznek, így a fertőzés terjed.

TOKAJban és VILLÁNYban kezdik a rigolirozást, de nem ásnak elég mélyre és a volt gazdák nézhetik a rablógazdálkodást.

BUDAPEKON van az ABOFORT központja. A szőlőtermő vidékeken helybeli pincékben gyűjti ez a vállalat az új bort. Forrás után szállítják BUDAPEKre az ABOFORT pincéibe. A bor már régen nem minőségi bor, ezért nem is sikerül a nyugati export. Oroszország azonban mindent felvesz és a magyarok kénytelenek műbort inni.

Két rossztermésű év után 1955 elején került forgalomba egy alkoholból hideg uton készült bor. Az ABOFORT hozta forgalom. Olyan erős volt, hogy három decitől elvágódtak az emberek az italboltok előtt. Be is kellett szüntetni a gyártását. Volt azonban egy jobbminőségű műbor, amit "Koccintó"-nak hívtak. Sárgaborsó és cukor volt az alapanyagja, egy volt szőlőbirtokos találta ki a receptjét. Az ABOFORT 280.000 hektót akart előállítani. De ez a bor sem vált be és jövő évre a készítője már nem is kapott megbízást. Ebből a koccintóból leg-többet a bányavidékre szállították: SALGÓTARJÁN, DIÓSGYÓR, TATA. 12 Forint volt literje, szívesen itták a munkások, mert a legrosszabb vinkót is 20-25 Forintért mérték.

End